

Kovács László:

UTOLSÓ KÍSÉRLET

**Bulányi György hálámise
Budapest, 2010. 06. 26.**

*Kedves Hozzá tartozók!
Kedves Piarista Rend!
Kedves Bokor!
És Mindnyájan, akik itt jelen vagytok!*

Eltemettük! És most itt vagyunk Bulányi György halotti torán, a jézusi utolsó vacsorát idéző szent lakomán. Nekem jutott az a feladat, hogy a végbúcsút elmondjam. Néhány barátom figyelmeztetett, hogy vigyázzak mit mondok itt ezen a helyen. Egyetértek velük, hogy most nem a Halottunkat és minket ért sérelmekről kell beszélnünk, hanem a háláról. Háláról, amivel Istennek tartozunk. Háláról, amivel Bulányi Györgynek, testvérünknek és barátunknak tartozunk. De hát kicsoda ez az ember? És mit akart? Mit művelt?

1) Kicsoda ez az ember?

Ezt kérdeztem akkor is, amikor negyven évvel ezelőtt megismertem és a budai hegyekben félnapokat sétáltunk és vitatkoztunk. Megállapítottam, hogy ez az ember egy fantaszta, ez az ember nem normális.

Olyat állított ugyanis, hogy a szegények a boldogok, a kisemberek a boldogok, a szelídek a boldogok! Azt magyarázta, hogy a gazdagságban nincs boldogság, a hatalomban nincs boldogság, az erőszakban pedig, csak hullahegyek vannak, csak kín és gyötrellem van!

Azért gondoltam esztelennek, mert bizony én szerettem volna a gazdagok közé tartozni, szép karriert csinálni a papi pályán, és bizony Kapisztrán Jánosként keresztes háborúra tüzelni az embereket a bolsevik diktatúra ellen.

Három évig emésztettem ennek az embernek fantazmagóriáit, miközben ráeszméltem, hogy a szószékről éveken át felolvastam mindenféle gond nélkül a nyolc boldogságot a szegények, a sírók, az üldözöttek boldogságáról. Végre összeolvadt bennem a két fantaszta képe, hisz Bulányi annak a Jézusnak szövegét mondja, akinek evangéliumát én nap, mint nap hirdetem...

Be kellett látnom, mert a tapasztalat is azt igazolta, hogy igazán csak a szegény tud adni, a gazdag csak alamizsnálkodik. Igazából csak a kisember tud szolgálni, a nagy ember csak névleg szolga (= miniszter), különben pedig úrként pöffeszkedik a hatalmi dagályban. És igazából csak a szelíd ember tud békét teremteni, az agresszív csak háborúra képes.

Megértettem, hogy amit a Názáreti Ács Fia és követője Bulányi, a „mezei teológus” prédikál, az egy **új világrendnek** az álma, az Istennek álma. Ne a vevésre, harácsolásra épüljön az ember világa, hanem az adásra, mert ha mindenki ad, akkor mindenki kap, és nem kell letaposni a másikat, nem kell verekedni sem. Ne a hatalomra, az uralkodásra épüljön a mi világunk, hanem „aki első akar lenni, az legyen mindenkinek a szolgája” (Mt. 20,27). És ne az erőszakra épüljön a világ, mert ha a jobb arcokra kapott pofonért legalább akkora pofont adok vissza, akkor nem fogy a földön az ütők száma, hanem nő, egészen a világ elpusztításáig. Csak a szelídek, a nem ütők, a bal arcot is odanyújtani képesek menthetik meg földet. Megértettem a nyolc boldogság igazát.

Megértettem azt is, hogy az a Názáreti Próféta és ez a Bulányi nemcsak egy új világrendnek, de abból következőleg egy **új világszerkezetnek** is prófétája. Meg kell szüntetni az emberek között az uralmi rendet, az alá-fölérendeltségi viszonyt, az úr-szolga viszonyt, és helyébe tenni a testvéri mellérendeltséget: „ti mindnyájan testvérek vagytok” (Mt. 23,8). Létrehozni az embertestvérek társadalmát!

Megértettem az álmot, a víziót, és rabja lettem. Mert ez elméletileg tiszta és csodálatos isteni terv, Isten világa földön! Ez Jézus üzente és csak ez lehet a kereszténység lényege.

De mit akar kezdeni Bulányi ezzel a fantasztikus tervvel?

2) Mit akar ez az ember?

Megértettem, hogy mit akar. Mindenekelőtt lemosni a gyalázatot, az egyház szégyenét. Mert hogy 2000 éve ott vagyunk, ahol vagyunk, az nem az Isten bűne, nem a Jézus bűne, hanem elsősorban a keresztényeké, akik nem tettek meg mindent, hogy az új világ létrejöjjön. Sőt besoroltak a gazdag, a hatalmas és erőszakos rendszerek sorába, bitorolva a Jézus nevet: a szegény Jézus, a szolga Jézus, a szelíd Jézus nevét.

Mit akar még Bulányi? Amit már az olasz Papini is a múlt század elején megfogalmazott „Krisztus története” (1920) c. könyvében: „Jézus felkínálja nekünk az ő próbáját, az utolsót. A szeretet próbáját... A legvakmerőbbet, az ösztönünkkel leginkább ellenkezőt...”. Bulányi szorgalmazni akarja az utolsó kísérletet. A történelemben kipróbáltuk már a diktatúrát, egy ember uralmát mindenki felett, kipróbáltuk már a demokráciát, ami a többség uralma a kisebbség felett, de nem próbáltuk ki Jézus rendszerét, a „pándúliát”, amikor mindenki szolgál mindenkit. Ezt a feje tejére állított világot talpra kell állítani – mondta Bulányi. Az ember által elrontott világot az Isten tervezte világgá! Ez az utolsó kísérlet.

Gyönyörű, grandiózus terv! Megszületik hat kötetes, közel 1000 oldalas műve, a „Keressétek az Isten Országát” címen, majd az „Egyházrend” dolgozat, amelyben az egyházi jogrend helyett a jézusi szeretetrendről álmodik. Persze írni, bárki, bármit írhat. Abból is lehet baj, de végül is hat kötet ide, 1000 oldal oda, lehet ezer dolgozat, van még hely a könyvespolcon vagy a pincében. Bulányi se nem szoroz, se nem oszt. Felejtjük el!

Az igazi baj ott kezdődött, hogy ez az ember nem csak álmodott és írt, de meg is akarta valósítani az álmot. Az igazi baj ott kezdődött, hogy talált is olyan bolondokat, akik egyre nagyobb számban csatlakoztak hozzá. Igen, csatlakoztunk hozzá, hogy mentjük az Isten becsületét és mentjük, ahogy lehet a világot.

3. Mit művelt ez az ember?

Tudtuk, hogy erőszakkal nem lehet átrendezni az emberi kapcsolatokat, és nem lehet átrendezni a társadalmi viszonyokat. De alulról építkezve meg lehet kezdeni azt.

Jó világ csak jó emberekből épülhet fel. Meg kell térnünk, jobbra kell mennünk, Jézus eszményeit kell követnünk. Ez önmagában is nagyon nehéz, de mégsem elég.

Az ember közösségi lény, a társadalom közösségekből épül fel. A közösségeknél kell folytatnunk. A családnál, és a kisközösségnél, mely a család és társadalom közötti láncszem. Kis testvéri közösségeket kell létrehozni, Jézus 12 fős kiscsoportjának mintájára. Kezdve az egyházban, mely aztán jel lehet, hegyre épült város, vagy ha úgy tetszik alternatív társadalmi minta a világ számára. Ez volt Bulányi szíve vágya haláláig.

Amit létrehozott, az a Bokor kisközösségi hálózat, mely erkölcsi megújulási mozgalomként definiálja magát, és amely éppen ebben az évben 65 éves múltat tekint vissza.

Bulányi 1945-ben vatikáni indításra és magyar püspöki támogatással szervezte a kis csoportokat, hogy a diktatúra idején kis földalatti sejtekben fenn tudjon maradni az egyház. A pártállam halálbüntetéssel honorálta Bulányi buzgalmát, amit ő egy életfogytiglani börtönre változtattak. Végül is tíz év börtön után amnesztiában részesítették, és újra kezdte szervezni a kisközösségeket.

Eszményeink megvalósítása miatt kaptunk hideget, meleget. Az indiai éhezőknek kijuttatott pénz miatt előszedtek minket, majd a katonai szolgálat megtagadása miatt börtönbe csukták huszonhat fiatal testvérünket, akik nem embergyilkolásra tett esküvel akarták szolgálni hazájukat. Biztosak vagyunk benne, hogy az ő áldozatuk is hozzájárult ahhoz, hogy ma nincs kötelező katonai szolgálat.

Sajnos az egyházban megvalósuló szolgálat terve megghiúsult. Assisi Szent Ferencet a középkor megmentőjeként tartja számon a történelem, aki a Szegénység Úrnő programjával, és a csuhája kordájával megkötötte a szakadék felé tartó Egyház szekerének kerekét. Ferencnek szerencséje volt, mert miközben ellenségei vesztére törtek, az aggastyán III. Ince pápa (1210) állítólag egy álomnak hatására a Lateráni bazilikában megcsókolta a mezítlábas Francesco lábát, és jóváhagyta mozgalmát. Bulányi álma az ő katolikus egyházáról az adott történelmi szituáció miatt nem valósulhatott meg. Pedig adva volt a lehetőség arra, hogy a kereszténység első három századának mintájára itt Magyarországon éppen az üldözések közepette váljon történelemformáló erővé egy hitvalló és tanúságtevő egyház.

A lehetőség ma is megvan az új diktatúra, a Mammon, a Pénz diktatúrájának világában. Az Isten Országa, a szeretet világának megvalósulása nincs helyhez, korhoz és intézményhez kötve. Bárki és bárhol valósíthatja. Csak a jézusi eszményeket, az emberbe Isten által írt eszményeket kell követni, és össze kell fogni.

Gyurka testvérünk élete utolsó éveiben a hazakészülő ember türelmetlenségével keresett fórumot magának. Elment mindenhová, ahová csak hívták. Nem az ő hibája, ha félreértették magatartását és szavait. Ő utolsó leheletéig az Isten Ország megvalósulásáért dolgozott. Hatalmas akaraterővel félig bénán és testileg teljesen kiszolgáltatottan, de teljes szellemi frissességgel dolgozott még pár órával halála bekövetkezte előtt is.

--- Személyes vallomással kezdtem, azzal is fejezném be, amit azt hiszem, minden jelenlévő testvérem hasonlóan gondol.

Gyurka testvérünk! Hálát adunk érted a szerető Istennek, hogy egy forrongó korban Téged adott nekünk lobogó fáklyául. Biztosak vagyunk benne, hogy neved be van írva odafönn az Élet könyvébe, és be lesz írva az utókor emlékezetébe. Köszönjük a családot, ahonnan jöttél. Köszönjük a Rendet, ahonnan indultál, és amely utolsó éveidben gondoskodó szeretetébe befogadott. Köszönjük neked egymást: a „százannyi testvért és nővért”, akiket Te szeretted egybe lángoló Bokorrá. Segíts minket, hogy ez a láng bennünk és utódainkban soha ki ne aludjon. Abban is segíts, hogy mindig tudjuk: az az állítás, hogy Isten tervének megvalósulása az emberiséggel lehetetlen, az lehetetlen!